

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Luimige Reis langs den Rijn

Hood, Thomas

Amsterdam, 1840

De Iahn (En veldgedicht)

[urn:nbn:de:bsz:31-140259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-140259)

DE LAHN.

Een Veldgedicht.

DE SCHILDER EN DE VISSCHER.

De Visscher. STA! hier zijn we op de beste plek
van het gansche water. Kom breng uwe hengelroede
in orde.

De Schilder. O mijn vriend! welk eene schilderach-
tige rivier is het, bij welke gij mij gebragt hebt! —
Zij is zekerlijk eene der slechtste van de wereld om
te visschen.

De Visscher. Neen, gij zult nog al 't een en ander
vinden, daar sta ik u borg voor. Er is goede baars
in, en aal van een' arm lengte, en barbeelen: en het-
geen er het beste van is, omdat gij een nieuweling
in de kunst zijt, zij zijn niet schuw of bevreesd,
gelijk de visschen van ondervinding in uwe Engelsche
rivieren, maar zoo graag en happig, dat zij zich zel-
ven bijkans vangen. — Hoe bespiegelend van aard ook
de Duitschers zijn, zij verstaan toch de ware kunst niet.

De Schilder. Gij miskent mij, mijn vriend! Ik be-
doelde de visscherij niet, waarvan ik geene kennis
heb, maar de schoone landouw, welke mij zoo veel
afleiding zal verschaffen, dat ik niet in staat zal zijn

naar mijn' dobber of mijn lokaas te zien. Welke bouwval uit den leenroerigen tijd is dat, die daar boven den top van dien begroeiden heuvel komt uitkijken? —

De Visscher. Het is *Lahneck*, hetwelk voorheen aan de St. Jans Ridder's toebehoorde. — Maar kom aan, maak uwe spullen gereed: want het is hier eene bekende plaats, waar de stroom zoo tusschen de rotsen bruist en raast.

De Schilder. Nu, ik ben gereed: maar met uw verlof, omdat ik een leerling ben, wil ik liever eene worm dan eene vlieg gebruiken!

De Visscher. Zoo als gij wilt. Ik voor mij ik visch liever boven op — kijk! — ik heb er al een! — eene goede aal! Hij spartelde er eerst nog al wat tegen aan, maar ten laatste gaf hij het op — aanstonds zult gij hem zoo mak als een schaap in het schepnet zien liggen.

De Schilder. Hoe fraai komt hij uit — (*de bouwval namelijk*).

De Visscher. Doet hij niet?

De Schilder. Tegen ginsche donkere lucht! Welke graauwe tinten en groene partijen! en dan die dunne schapenwolkjes!

De Visscher. Zij zijn hier in menigte. Gij kunt ze naar de vliegen en kevers hooren snappen als honden. En zij mogen dan op de tafels voor de geringste der geregten gehouden worden, ik wil u evenwel zeggen, dat in dit land, waar zij geen zeevisch krijgen, een aal toch een aal blijft, zoo als het spreekwoord zegt. Ik maak mij sterk u te durven zeggen,

dat ik nog menig »God loone u!» van het een of ander huismoedertje krijgen zal voor dezen zelfden puitaal.

De Schilder. Er zal vast wel een vertelseltje van zijn?

De Visscher. Wat? — een vertelseltje? — Een vertelseltje van een' puitaal?

De Schilder. Neen, ik dacht aan het oude kasteel en de legendes, welke er van zullen zijn. Er moet onder de domme boeren hier wel een romanesk gevaltje van ter sprake zijn. Hoe schoon speelt het licht op den bouwval! Het is volmaakt eene schilderij. Hoe gaarne zou ik er zulk eene medenemen!

De Visscher. Dat zoudt gij ook wel kunnen doen,mits gij, zoo als ik, met eene vlieg of eene kever gingt visschen. Maar stil! ik heb hem! Nog een' grooter aal dan de vorige.

De Schilder. Het moet eeuwen oud zijn.

De Visscher. Toch? Ik wist niet dat de aal zoo lang leefde. Maar gij dacht misschien aan een' karper. In de grachten van *Charlottenburg* zijn zulke oude karpers, dat men hun' ouderdom niet kent, en het mos hun aan den rug gegroeid zit. Maar kijk eens — gij hebt beet. Uw dobber ligt wel half weg op de rivier!

De Schilder. Het is waar. Ach! ik keek elders heen.

Zie, daar hebben we hem. Het is een fiksche baars.

De Visscher. O! wij vangen ze hier van vier à vijf ponden het stuk: vooral een weinig digter bij *Ems*: want zij zoeken de warme bronnen, die aldaar in het midden van de *Lahn* opborrelen. Maar daar komt een oude visscher uit het dorp aan. Hoe staat hij daar onze vangst aan te kijken met een' open mond, alsof hij eene pil had door te slikken!

De Schilder. Waarover spreekt de oude man in het Duitsch met zulke heftige gebaren en zulk eene luidruchtige stem?

De Visscher. Hij zegt, dat hij er zoo zeker van is, als van het Euangelie, dat wij eenig toovermiddel gebruiken voor ons lokaas — want hij heeft hier de twee laatste dagen staan visschen zonder eene enkele vin te vangen. En dat verwondert mij ook in het geheel niet, want hij werkt met een' hoek als een' vleeschhaak, en een snoer als een' kabel; en wanneer hij beet heeft, smijt hij alles over zijn hoofd heen. Maar let eens een weinig op uwe kurk!

De Schilder. Pst! — 't is maar een klein haarsje.

De Visscher. Neen, het is een botterik of een paus. Sommige natuurbeschrijvers meenen, dat diezelfde visch, als hij aan den haak zit, van eene soort van toeval of beroerte wordt overvallen, die hem de klem veroorzaakt. Maar hij bijt veel te hard toe om zulke zwakke zenuwen te hebben. Ja maar, zeggen zij, als hij aan den haak zit, dan sluit hij zijn' mond toe, hetgeen strijdig is met de gewoonte van andere vischen in zulk een geval. En inderdaad, wanneer hij heeft toegehapt, in plaats van dan te gapen als een domoor, of als een haars, of als een kind, dat een stuk heete pudding in den mond heeft, knijpt hij zijn' mond toe, alsof hij wilde zeggen: »Neen; wat ik heb dat behoude ik'' en zoo sluit hij zijne kaken en houdtvast als een bulhond. Hij een beroerte krijgen van schrik? Wel het gelijkt er niet naar! Zie hem eens aan in zijn gezigt. Hoe stout en onverschrokken staat zijne physionomie! Hoe brutaal kijkt hij uit zijne

zwarte oogen — want zijn humeur is zoowel op de been als zijne rugvinnen. Waarachtig, indien hij naar een' Paus gelijk, dan is het naar PAUS LEO, en in het geheel niet naar PAUS INNOCENTIUS.

De Schilder. Ja, het staat wel met het Pausdom in verband; maar het maakt toch een fraai voorwerp uit van het landschap.

De Visscher. Welk voorwerp?

De Schilder. Die kleine Roomsche kapel daar ginder op den top van dien berg. O, mijn vriend! ik dank u regt hartelijk dat gij mij in zulk een fraai oord hebt gebracht om te visschen. Hoe vrolijk is het! — en hoe veel stiller juist door die oude ruïne, waar voorheen zoo veel rumoer heeft geheerscht! Hoe verhoogt zulk een oud kasteel, dat in vroegeren tijd zoo veel gerucht heeft gemaakt, den vrede van den tegenwoordigen! Zouden wij wel zoo veel rust en stilte genieten als die Ridders van den Tempel er nooit geweest waren, die onder een gestadig alarm van oorlog en feestviering daarboven woonden, maar thans verstomd zijn door den tijd? Waar is nu die fiere Duitsche Baron met zijn' alouden stamboom.

De Visscher. Daar is hij heengegaan; de duivel hale hem, met snoer en al!

De Schilder. Wie? — wie?

De Visscher. De langste, dikste, dien ik ooit zag.

De Schilder. De fiere Duitsche Baron? —

De Visscher. Neen. — Een aal — een aal! — Maar stil! Ik zie hem nog. — Hij is weder los. Als ik maar het geluk kan hebben van op dien dikken steen te springen. —

De Schilder. Hoe hoorbaar plassen en spartelen de vischjes onder hun vermaak! De zon gaat achter den *Rijn* onder. O, mijn vriend! zie eens naar den fraaijen warmen tint van dien berg — de spiegeling van het dorp met zijn geboomte in het glinsterende water — het oude kasteel aan de overzijde — half in de schaduw — en dan die klippige rotsen op den voorgrond — maar — genadige hemel! — wat overkomt u?

De Visscher. Wat mij overkomt? — wel ik sta in de *Lahn!* en terwijl gij aan het dichten waart, heb ik er mij zelven uitgeholpen. Foei! welk een waterspook ben ik geworden!

De Schilder. Het is waarachtig fraai. Neen — wacht nog een weinig — ik bid u, beweeg u niet — stil, — stil, — stil, — blijf zoo staan!

De Visscher. Waarom dat?

De Schilder. Eene enkele minuut slechts: zóó — ja, zóó. — Met den gloed der ondergaande zon achter u — met al die stralen en droppels, die van uw lijf vallen en het vergulde licht opvangen.

De Visscher. Dat is de duivel — zal ik hier staan te druipen voor eene schilderij in waterverw? Kom, pak de spullen bij elkander, en laten wij naar de herberg gaan. Ik moet den waard verzoeken mij een droog pak kleëren te geven en zijn' grooten hond zoo lang vast te leggen.

De Schilder. Dat zal hij wel doen. Maar waarom moet hij den hond vastleggen? Dat beest is zeer vriendelijk jegens ons geweest. Van alle dieren houde ik het meest van een' hond.

De Visscher. Dat doe ik ook, maar dan moet ik in mijne eigene plunje zitten. Eens op een' dag viel een vriend van mij, mede een visscher, ook in deze rivier, en werd door onzen herbergier van drooge kleederen voorzien: maar de hond, na de kleederen een weinig besnuffeld en hem rondom zijne beenen geknord te hebben, vloog den ongelukkigen visscher met zulk eene woede aan, dat men vrij wat werk had hem te verhinderen mijn' vriend zijne geleende kleederen van het lijf te scheuren.

De Schilder. Welk eene verwonderenswaardige scherpzinnigheid! Hoe gaarne zoude ik zulk een voorval nog eens zien! Het was een onderwerp voor een studieblad. — De edele hond op **CONRAD VAN MONTFERRAT** losspringende!

De Visscher. Op mijne eer, ik bedank u allerminzaamst. Kom, laten wij heengaan. Er komt een koeltje. Hoe komen de vischjes thans boven!

De Schilder. Welke heerlijke kleuren aan die dunne wolkjes! Nu, vaarwel, overschoon *Lahneck!* met de droomen van uwe Duitsche Ridders!

De Visscher. Hier moeten zeker forellen zijn.

De Schilder. Met helmetten op hunne hoofden en handschoenen aan hunne handen!

De Visscher. Als die tijd daar is, komen hier zelfs zalmen uit den *Rijn* deze rivier opzwellen.

De Schilder. Met een' ouden liefelijken cither- of harpspeler voor hen uit! — Stil, stil toch een weinig!

De Visscher. Wat is er gebeurd?

De Schilder. Niets — maar ik wenschte, dat gij een weinig langzamer wandeldet, om het schoone van

het landschap te genieten. Hoe verspreidt zich de schaduw langzamerhand over de voorwerpen! hoe brengt zij in elk oogenblik eene nieuwe werking voort! Zie eens hoe die dartele zwaluwjes boven de oppervlakte der rimpelende golfjes nederstrijken. Hoe liefelijk is deze stilte! Hoe verkwikkelijk dit avondkoeltje na de hitte van den zomerschen middag!

De Visscher. Ja wel, ja wel, met drooge kleederen en zonder nat ondergoed. Maar hier is de veerboot: kom, stap er in. Hier, eerlijke CHARON! hebt gij een' aal voor uw avondeten, maar zet ons nu schielijk naar den anderen kant over. Lieve boerenmeisjes! waarom neemt gij als eene kudde schapen zoo ver de wijk van mij? Ik ben geen slecht, maar alleen een nat man. Daarenboven, als gij alle aan ééne zijde van de boot gaat zitten — och! zeide ik het niet? —

[*De veerboot helt naar één' kant over, schept water en slaat om. Bij geluk is het water laag en niemand verdrinkt.*]

De Schilder (rondom ziende en tot zijn' hals in het water staande). Welk eene ordonnantie voor eene schilderij! Welk een effect!